

Kauhajoen vanhusneuvoston muistio

Paikka: Kauhajoen kaupungintalo, kokoushuone 5

Aika: 11.1.2019 klo 13-15.40

1. Kokouksen avaus

Todettiin läsnäolijat:

Heikki Järviluoma	jäsen
Raimo Lehtinen	jäsen
Maija Lusa	jäsen
Jouni Niemi	jäsen , poistui kokouksesta klo 15.30
Hilkka Puisto	jäsen
Marjo-Riitta Ahonen	varajäsen
Tarja Tapanainen	hallituksen edustaja
Heikki Yli-Korhonen	jäsen
Sinikka Mäkinen	sihteeri

2. Omaishoitajan kokema kuormittuneisuus ja kaltoinkohtelu, Kotihoidon johtaja Eila Runsala ja Hoito- ja hoivatyön johtaja Mervi Latomäki – kyseinen esitys lähetetty vanhusneuvoston jäsenille

- tutkimusten tuloksia on käyty kerromassa eri tilaisuuksissa: omaishoitoyhdistykset, valtakunnalliset omaishoitaja -päivät, lehdistö, LLKY: n hoitotyöntekijät, eri yhdistykset
- omaishoitajilla järjestetään 2018 keväästä terveystarkastukset joka toinen vuosi, joissa kaltoinkohteluun pyritään ottamaan huomioon – terveystarkastuksien sisällöä mietitään uudelleen vuoden 2019 aikana
- omaishoitajilla mahdollista saada valmennusta (ryhmätoimintana) ja maksutonta koulutusta muiden hoitotyöntekijöiden kanssa
- omaishoitoyhdistys järjestää omaa valmennusta
- vertaistukiryhmien käynnistyminen: omaishoitovalmennukseen liittyy omaishoitajien/hoidettavien ryhmän perustaminen
- Muuta suunniteilla: kiertävän perhehoitajan palvelut omaishoidon vapaissa on tavoitteena saada käyntiin.

3. Kauppakierros ikäihmisten silmin. Tavoitteena saada ikäihmisen asioimista helpottavia muutoksia liikkeisiin.

Kierroksella kiinnitetään huomioita alla oleviin asioihin:

Itseaukeavat ovet, sisäportit, levähdyspaikat, suurennuslasit, kartat, hyllyjen sijoittelu: kuinka ikäihminen saa tavaroita hyllyiltä esim. maitohyllyt, älykärret, opasteet, kynnykset, sisätilojen väljyys, tuotteisiin ulottuminen, punnitustaso: millä korkeudella, alahylly: tuotteen nimen ja hinnan näkyvyys, defibrillaattori, wc:n käyttömahdollisuus, henkilökunnan mahdollisuus avustaa ikäihmistä, parkkialueet

Kyseisiin kohteisiin: Halpa-Halli, City –market, S –market ja Apteekit on oltu puhelinyhteydessä ja vastaanotto on ollut myönteinen.

Ehdotus: Lähetetään kirje kauppakierroksen ajankohdasta kyseisiin kohteisiin ennen kauppakierrosta. Käytössä lista mihin asiaan kiinnitetään huomioita, ks. liite. Tehdään yhteenveto kauppakierroksella tulleista kehittämisideoista, joka toimitetaan kauppiaille. Vanhusneuvosto tekee myös em. liikkeille esityksen defibrillaattorin hankinnasta. Kauppakierros tehdään pareina: 2-3 henkilöä/kauppa. Ilmoitetaan Kauhajoki –lehdelle ja Suupohjan seudulle kys. kauppakierroksista. Kauppakierroksen yhteenveto annetaan tiedoksi myös kaupunginhallitukselle. Tavoitteena, että joku ikäihminen on mukana kauppakierroksella. Sovitaan päivät, ajat ja parit.

Päätös: Sovittiin ajat ja ryhmät. Tavoitteena, että ikäihminen on mukana kauppakierroksella. Sihteeri lähettää kirjeen kys. liikkeisiin kauppakierroksesta. Kokouksessa sovittiin, että otetaan yhteys lehdistöön kys. kauppakierroksista. Puheenjohtajan ja sihteerin yhteisellä päätöksellä päätettiin informoida lehdistöä vasta kauppakierroksen jälkeen. Sihteeri tekee yhteenvedon seuraavaan kokoukseen.

4. Muut asiat

- **Turvallisesti kotona –teemailtapäivä keväällä 2019**

- aiheena olisivat liikkuminen turvallisesti kotona, paloturvallisuus ja nettiturvallisuus
  - yhteistahoja esim. poliisi, palolaitos ja liikenneturva (jalankulkijat, pyöräilijät)
- Ehdotus: vanhusneuvosto on mukana kys. teemailtapäivän järjestämisessä esim. esittelypöytä, jossa yllämainittujen aiheiden esitteitä

Päätös: Pidettiin tärkeänä järjestää ilmainen yleisötilaisuus, jossa mukana mm. poliisi, vanhustyön keskusliitto (apuvälineet) ja palolaitos, Hyvinvointilautakunnan kanssa tehdään yhteistyötä. Vanhusneuvosto tekee esityksen turvallisesti kotona –teemailtapäivän järjestämisestä hyvinvointilautakunnalle. Tavoitteena, että teemailtapäivä pidettäisiin tämän kevään aikana.

- **Liikuntapoliittinen selonteko**

Valtioneuvosto on hyväksynyt eduskunnalle annettavan liikuntapoliittisen selonteon. Selonteko kattaa mm. linjaukset liikunnan lisäämisestä elämän eri vaiheissa, liikuntapaikkarakentamisesta, liikunnan kansalaistoiminnasta ja huippu-urheilusta. Päämääränä on lisätä merkittävästi ihmisten fyysistä aktiivisuutta.

Liikunnalla on myönteinen vaikutus väestön terveydelle ja hyvinvoinnille sekä merkittävä rooli sairauksien ennaltaehkäisyssä. Liikkumattomuus on vakava kansanterveydellinen haaste, jonka kustannusvaikutukset vuositasolla ovat yli kolme miljardia euroa. Selonteon mukaan liikunnalla on itseisarvoinen merkitys mielekkään elämän peruspilarina

“Liikuntapaikkojen ja harrastusmahdollisuuksien tulee olla kaikkien saatavilla toimintakyvystä, sosiaalisesta taustasta tai varallisuudesta riippumatta.”

Selonteossa esitetään toimenpiteitä liikunnan lisäämiseksi esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisen asteen oppilaitoksissa, korkeakouluissa, puolustusvoimissa, työelämässä, terveydenhuollon palveluissa ja vanhusten palveluissa.

Vanhusten kotipalveluissa tulisi käynnistää kokeilu, jossa liikuntaneuvoja kiertäisi kotipalveluiden piirissä olevien vanhusten luona pitämässä liikuntatuokioita. Vanhusten laitospalveluissa tulisi myös käynnistää kokeiluhanke siitä, miten liikunta saataisiin osaksi jokaista päivää.

Ehdotus: Tehdään esitys vanhusneuvostolta hyvinvointilautakunnalle: Ammattikoulun pururadalle esteetön luontopolku, jonne hankitaan myös penkit erityisesti ikäihmisiä varten ja liikuntatapahtuma vuonna 2019 ikäihmisille kaupungin toteuttama. Kauhajoen kaupunki on yhdessä Suupohjan peruspalveluliikelaitoksen kanssa mukana voimaa vanhuuteen –hankkeessa ja esitys on hasnkkeen tavoitteiden mukainen.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti. Vanhusneuvosto tekee aloitteen hyvinvointilautakunnalle.

- **Vanhusneuvosto esitti kaupunginhallitukselle muuhun toimintaan 2000 € kokouspalkkioiden lisäksi.** Vanhusneuvoston talousarvioon 2019 on varattu yhteensä 3 800 € (kokouspalkkiot 1 800 € ja muu toiminta 2 000 €).
Merkittiin tiedoksi.
- **AIJOOS –hanke**, ks. nettisivut: www.aijoos.fi
  - Aijoos –toiminnassa tavoitteena on ikäihmisten hyvinvointi. Toiminnan sisällön suunnittelevat ikäihmiset itse.
  - toimii Kauhavan, Evijärven ja Lappajärven alueella. Kauhavan seudun vanhustentuki ry. saa kys. rahoitusta raha-automaattiyhdistyksellä. Eri kylillä on erilaista toimintaa ja toiminnassa mukana vapaaehtosia: tukiopetusta esim. teknologiasta, kävelykaveri, kulttuuritoimtaa, kulttuurikaveri, erilaisia tietoiskuja, retket yms. toimintaa
  - kulttuurikummiopetusta järjestetty aiemmin Kauhajoen kunnassa ja joitakin kulttuurikummeja vielä toimii alueella**Merkittiin tiedoksi.**
- **Eläkeläisvaltuutettu**
  - tarkoittaa eläkeikäisten edunvalvontatehtäviä
  - tehtävänä on valvoa, että eläkeläisten oikeudet toteutuvat ja että eläkeläisjärjestöt saavat valtuutetulta tukea toiminnalleen
  - kansalaisaloitetta vanhusasiainvaltuutetusta on suunnitteilla**Merkittiin tiedoksi.**
- **Etelä-Pohjanmaan vapaaehtoistoiminnan hintalappu**
  - eläkeliiiton EL –sanomat nro 6/2018, ks. nettisivut
  - vapaaehtoistoiminnan taloudellinen merkitys on 1,6 miljoonaan vuodessa laskettuna vapaaehtoistoiminnan käytetyt talkootunnit**Merkittiin tiedoksi.**
- **Mikä on vanhusneuvoston rooli yksinäisyyden ehkäisemisessä** ks. vanhusneuvoston tavoitteet
  - yhteistyö kyläyhdistysten kanssa mietittävä

- ikäihmisten olohuone, joka olisi matalan kynnyksen kohtaamispaikka. Vapaaehtoinen toimisi päivisin ja hoitaisi yleiset järjestelyt, mutta tavoitteena, että toiminta olisi ikäihmisistä itsensä järjestämää
Päätös: Asiaan palataan myöhemmin – jäsenet herättelevät ajatusta kukin omissa yhdistyksissä

- **Yhteispalaveri lähikuntien vanhusneuvostojen kesken**

Päätös: yhteispalaveri lähikuntien vanhusneuvostojen kesken jätettiin mietittäväksi syksyille 2019

- **Muut asiat Kaupunginhallituksen/ -valtuustossa meneillä olevat asiat**

- **Omahoitovalvennus**

- Omahoitovalmennus on osa Vanhustyön keskusliiton yleishyödyllistä Ystäväpiiri-toimintamallia ja sitä toteutetaan Sosiaali- ja terveysministeriön varoin, Veikkauksen tuella
- Omahoitovalmennus on ryhmässä toteutettua valmennusta varhaisvaiheen muistisairastuneille ja heidän puolisoilleen
- LLKY:stä siihen osallistuvat päivätoiminnan ohjaajat ja sitä toteutetaan päivätoiminnan ryhmässä

Merkittiin tiedoksi.

- **Etelä-Pohjanmaan ikäihmisten yhteensovitettu palvelukokonaissuunnitelma**

28.1.2019 klo 12-13 Kauhajoen kaupungintalon valtuustosali, I&O muutosagentti Anneli Saarinen, ks. sähköposti

<http://uusiep.fi/wp-content/uploads/2018/12/ep-ikaihminen-yhteensovitettu-palvelukokonaisuussuunnitelma.pdf>

- **Ikäihmisten sosiaalipalveluihin pääsyn odotusaika ajalta 1.7.–31.12.2018**

Merkittiin tiedoksi.

- **“Aivoterveys osana ajoterveyttä” –Ikääntyvät turvallisemmin liikenteessä tapahtumapäivä Kauhajoella, Anne Salon opinnäytetyön esittely seuraavaan kokoukseen**

Ehdotus: kutsutaan Anne Salo, Linda Leinonen ja Eetu Myllyniemi seuraavaan kokoukseen

Päätös: kutsutaan Salo seuraavaan kokoukseen kertomaan tapahtumapäivästä

- Muuta:

Edellinen maakunnallinen vanhusneuvostonkokous pidettiin 22.11.2019 – seuraava kokous pidetään 21.3.

Merkittiin tiedoksi.

Onko maallamme malttia ikääntyä arvokkaasti?

I&O:n juhlaseminaari 14.2.2019 Helsingissä, ks. nettisivut: <https://stm.fi/hankkeet/i-o-loppuseminaarit>

Merkittiin tiedoksi.

Hilkka Puisto
puheenjohtaja

Sinikka Mäkinen
sihteeri